

**De Moralitate, Natvra, Et Effectibvs Actvvm
Svpernatvralivm In Genere Et Fide, Spe, Ac Charitate,
Speciatim**

Coninck, Gilles de

Antverpiae, 1623

Dvb. II. Vtrùm obiectum fidei sit aliquid complexum, siue compositum?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79645](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79645)

D V B I V M II.

Utrum obiectum fidei sit aliquid complexum, siue compositum?

12
D. Thomas.

Responder D. Thomas 2. 2. qu. 1. a. 2. obiectum fidei esse aliquid simplex in se, quia Deus est in se simplicissimus sine ulla compositione; prout tamen a nobis concipitur, esse aliquid complexum, quia diuersa Dei attributa, quæ in Deo res vna & simplicissima sunt, nequimus vt talia perfecte concipere, sed necessarium ea concipimus distinctis conceptibus, atque ita concipimus ea Deo conuenire per quādam compositionem. Pro cuius maiore explanatione, Nota obiectum fidei quadrupliciter posse accipi. Primò, pro ipso subiecto fidei siue primario siue secundario. Secundò, pro propositione externa qua aliquid de subiecto fidei enūciamus. Tertiò, tropicè pro ipso conceptu mentis, quo obiecta fidei concipimus. Quartò, pro rebus huic conceptui respondentibus.

Quæ in Deo simplicia sunt vt complexa concipimus.

Obiectum fidei quadrupliciter accipitur.

13

Respondeo igitur Primò, obiectum fidei primo modo acceptum si intelligatur de primario, cum hoc sit ipse Deus, est res omnino simplex; si verò accipiat pro secundario obiecto, est quidem res aliquo modo composita (quia Christus est compositus ex anima, corpore & diuinitate) potest tamen aliqua ratione dici simplex, quia res est substantialiter vna.

14

Respondeo Secundò, si obiectum accipiat secundò & tertio modo, est res aliqua complexa, quia omnis propositio componitur ex subiecto & prædicato; & similiter conceptus noster ei respondens. Secus tamen contingit in conceptibus Beatorum atque etiam angelorum, saltem circa ea, quæ de natura diuina, eiusque attributis cognoscunt: quæ sine ulla compositione concipiunt. quamuis fortè secus sit in quibusdam alijs: quæ de re non est hæc fusiùs disputandum.

Angeli ac Beati simplici conceptu diuina concipiunt.

15

Respondeo Tertiò, obiectum fidei quarto modo acceptum quandoque esse aliquid simplex; quoties scilicet credimus aliquid de natura diuina eiusque attributis: quandoque verò esse aliquid compositum, vt cum credimus Deum creasse mundum, Christum natum ex virgine, passum, &c. Ex quibus patet responsionem D. Thomæ intelligendam esse de obiecto fidei primo modo accepto, aut secundum priorem partem ternæ nostræ responsionis.

D V B I V M III.

Utrum Deus quatenus est prima veritas, sit obiectum formale fidei?

16

Hactenus explicui obiectum materiale fidei, iam formale explicandum est: pro quo Nota Primò, obiectum formale dici id quod alicui potentia est ratio eam mouens vt in obiectum materiale feratur. v. c. ager appetit medicinam: hæc est obiectum materiale illius appetitus siue id quod appetitur: obiectum verò formale immediatum est vtilitas ipsius medici-

Quid sit obiectum formale.

na ad sanitatem recuperandam: hæc enim est immediata ratio cur eam appetat. quamuis hæc etiam vltimè referat ad sanitatem acquirendam, quæ est tandem vltima ratio, cur medicinam appetat. Item credo aliquid esse verum, quia Iohannes id testatur; huius testimonium est ratio cur id credam; & obiectum formale huius assensus.

Nota Secundò, quædam obiecta intellectus esse nobis per se euidencia, & in his obiectum formale, est eorum euidencia; hæc enim nos immediate mouet ad assensum. Alia verò nobis secundum se sunt ineuidencia, ideoque iis assentimur propter aliquod obiectum formale ab iis distinctum. Quod rursum est duplex: nam quandoque habet naturalem connexionem cum obiecto materiali, vt accidit quoties cognoscimus effectus per causas, aut causas per effectum: atque ita hoc medium est aliquo modo intrinsecum rei cognita. Aliàs verò est omnino extrinsecum obiecto materiali, nec vllam cum eo naturalem habet connexionem. vt accidit quando alicui propositioni assentior propter testimonium alterius.

17
Obiectum formale quandoque est intrinsecum obiecto materiali: aliàs extrinsecum.

Obiectum formale, extrinsecum duplex.

Nota Tertiò, quando cognoscimus aliqua nobis per se euidencia, huius cognitionis obiectum formale esse aliquid vnum, eadem ratione qua res cognita est vna. Secus autem esse, quando medium est distinctum à re cognita. v. c. credo aliquid, quia Iohannes id testatur; ratio mouens me ad assensum est, partim quia scio Iohannem esse veracem, partim quia scio eum hoc dixisse; quantumvis enim credam eum esse veracem, si tamen ignorem eum hoc dixisse: aut contra, si sciam eum hoc dixisse, & tamen non credam eum esse veracem; ego illud non credam. Item assentior alicui conclusioni propter præmissas: obiectum formale continet triplicem assensum, scilicet maioris, minoris, & consequentia: si enim aliquis ex his desit, non assentiar conclusioni.

18

Obiectum formale extrinsecum non est vna.

Quadruplex igitur circa obiectum formale fidei occurrit difficultas: Prima est, utrum veracitas Dei sit obiectum formale fidei? Secunda, utrum testimonium Dei ad idem pertineat? Tertia, an testimonium Ecclesiæ sit aliquando obiectum formale fidei? Quarta, an euidencia consequentia ad id pertineat; siue an fides nuntiat discursui quæ hoc & sequentibus dubijs explicabimus.

Igitur circa præsentem difficultatem fuit olim error Manichæorum docentium nihil esse credendum nisi euidenti ratione cognitum. Sed hic error & absurdissimus est (nam si in rebus secundum se nobis omnino ignotis credimus hominibus, quare non multo magis credemus Deo?) & evertit planè omnem fidem diuinam: nam secundum illam mysteria nostræ fidei non crederemus, sed sciremus. Quare hoc errore expulso cum Catholica Ecclesia supponimus, fidem nostram auctoriæ diuinæ, & quærimus sub qua præcisè ratione Deus nos moueat ad credendum, siue sub qua ratione præcisè sit obiectum formale nostræ fidei: utrum nimirum quatenus est summè verax, siue prima veritas in dicendo: an verò sub aliqua alia ratione.

19

Fide credimus aliqua nobis ineuidencia.

Alia